

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Darinou Michorovou v právní věci

žalobkyně:

O. V., narozené dne X,
státní příslušnost: Ukrajina,
adresa pro doručování X,

zastoupené Tomášem Verčimákem, advokátem,
sídlem Dřevná 382/2, 128 00 Praha 2

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 9. 2025, č. j. OAM-379919-14/DO-2025, MV-93133-15/OAM-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 8. 9. 2025, čj. OAM-0379919-14/DO-2025, MV-93133-15/OAM-2025, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 10.140 Kč k rukám zástupce žalobkyně Tomáše Verčimáka, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Věcí žalobkyně se soudy zabývají opakovaně. Žalobkyně požádala dne 15. 5. 2025 o dočasnou ochranu v ČR na předepsaném tiskopisu žalovaného. V něm dále uvedla, že na území členských států EU vstoupila dne 12. 5. 2025 přes hraniční přechod Przemysl v Polsku. Od 5. 4. 2022 do 5. 4. 2023 měla udělené lotyšské vízum typu D.
2. Žalovaný nejprve žádost žalobkyni vrátil jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny, vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění účinném do 2. 9. 2025 (dále jen „*lex Ukrajina*“). Žalobkyně se proti tomuto vrácení žádosti bránila u zdejšího soudu žalobou proti nezákonnému zásahu, které zdejší soud vyhověl rozsudkem ze dne 17. 6. 2025, čj. 10 A 56/2025-39, s odkazem na judikaturu svou vlastní i Nejvyššího správního soudu (NSS). Zakázal tak žalovanému pokračovat v nezákonném zásahu spočívajícím ve vrácení žádosti žalobkyni jako nepřijatelné, a přikázal mu obnovit stav před vrácením žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu. Proti tomuto rozsudku se žalovaný bránil kasační stížností, kterou NSS svým rozsudkem ze dne 18. 9. 2025, čj. 22 Azs 125/2025-45, zamítl. Uvedený rozsudek nabyl právní moci dne 25. 9. 2025.
3. Žalovaný v době řízení o kasační stížnosti současně vedl řízení o žádosti žalobkyně a rozhodnutím ze dne 8. 9. 2025, čj. OAM-0379919-14/DO-2025, jí zamítl podle § 5 odst. 7 *lex Ukrajina* ve spojení s § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně (dále jen „*zákon o dočasné ochraně*“), neboť žalobkyni poskytl dočasnou ochranu jiný stát. Toto rozhodnutí nyní žalobkyně napadla svou žalobou u zdejšího soudu.

II. Obsah žaloby

4. Žalobkyně uvedla hned v úvodu žaloby, že základní spor spočívá v otázce, zda žalovaný mohl i přes předchozí vydané rozsudky správních soudů ve věci nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu žalobkyně její žádost meritorně zamítnout z důvodu, že jí měla být udělena dočasná ochrana v jiném členském státě EU, ačkoliv touto ochranou v současné době nedisponuje. Žalobkyně s postupem žalovaného nesouhlasila a uvedla, že dle jejího názoru má nárok na udělení dočasné ochrany v ČR.
5. Žalobkyně po shrnutí dosavadního procesního vývoje v žalobě vznesla námitky týkající se (i) nedodržení předchozích závěrů správních soudů (nejen) v případě žalobkyně; (ii) obcházení judikatury a nerespektování právního názoru soudu; (iii) nemožnosti použití § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně; a (iv) nemožnosti použití aktuálního prováděcího rozhodnutí Rady EU.
6. K bodu (i) žalobkyně uvedla, že žalovaný nerespektoval závěry řady rozhodnutí krajských soudů, jakož i NSS, zejména rozsudku ze dne 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42, v němž NSS konstatoval, že držitelé dočasné ochrany podle Prováděcího rozhodnutí Rady EU č. 2022/382, mají právo přemístit se v průběhu jejího trvání do jiného členského státu Evropské unie. Rovněž tak se žalovaný neřídil závěry soudů vztahujících se přímo k věci žalobkyně (viz bod 2. výše). Žalobkyně zdůraznila, že v jejím případě žalovaný potvrdil, že dočasná ochrana v Lotyšsku již nepožívá a ostatní podmínky pro udělení dočasné ochrany splňuje. Jediný možný závěr o žádosti žalobkyně tak mělo být udělení dočasné ochrany.
7. K bodu (ii) žalobkyně uvedla, že žalovaný dezinterpretoval závěry NSS v rozsudku ze dne 1. 4. 2025, čj. 5 Azs 273/2023-27, v bodě 45, nesprávným použitím *analogie iuris*, čímž obešel skutečný smysl právního názoru NSS, aby stanovil další formální překážku udělení dočasné ochrany žalobkyni, čímž se opětovně nerespektoval právní názor soudní moci. Žalobkyně

přitom již v první žalobě uváděla, že dočasnou ochranu v Lotyšsku nikdy nezískala, resp. o ní nežádala. Bylo jí pouze uděleno tzv. humanitární vízum, o jehož prodloužení poté nikdy nežádala a dané vízum bylo uděleno ihned na počátku válečného konfliktu s platností do 05. 04. 2023. Žalobkyně proto neví, z jakého důvodu toto vízum posléze mohlo být považováno za dočasnou ochranu a proč se tato informace objevila v databázi TPD. Žalovaný se tak zcela vědomě postavil proti závěrům judikatury a nesprávně interpretoval *de facto* jedinou větu v judikatuře správních soudů ve věcech dočasné ochrany, dle které poté žalobkyni neudělil dočasnou ochranu, když analogicky využil jakonový důvod meritorního zamítnutí žádosti (nad rámec zákona) důvod určený k selekci přípustnosti žádosti jako takové. Žalovaný má však povinnost závěry judikatury respektovat, k čemuž odkázala na rozsudky NSS v její vlastní věci, již citovaný, čj. 22 Azs 125/2025-45, bod. 25, ze dne 17. 7. 2025, čj. 1 Azs 111/2025-34, jakož i rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 6. 2024, čj. 77 A 15/2024-57, bod 39. Dále upozornila na nedávný rozsudek NSS ze dne 19. 9. 2025, čj. 5 Azs 148/2025-22, bod 12.

8. K bodu (iii) žalobkyně namítla, že na její případ není možné přiměřeně aplikovat ani § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně. Pokud by žalobkyně nadále byla držitelkou dočasné ochrany v jiné zemi EU a této se nechtěla vzdát, je nutné postupovat pouze dle § 4 odst. 1 lex Ukrajina. Zákon o dočasné ochraně v § 9 výslovně důvod zamítnutí žádosti, který použil žalovaný pouze přiměřeně, neobsahuje, neboť ten vychází ze znění čl. 28 směrnice 2001/55/ES. Žalobkyně dále poukázala na jiné důvody zákona o pobytu cizinců, který žalovaný použil k neudělení dočasné ochrany (§ 56 odst. 1 cizineckého zákona), které však soudy odmítly pro rozpor s unijním právem. Ve vztahu k důvodu neudělení dočasné ochrany v jejím případě dodala, že se tak jedná o další alternativní hledání cesty žalovaného k nevyhovění žádosti. Jak však uvedl NSS v rozsudku ze dne 17. 7. 2025, čj. 1 Azs 111/2025-34, žádost není možné zamítnout na místo použití institutu nepřijatelnosti, neboť primární otázkou je právo na sekundární pohyb v rámci dočasné ochrany, nikoliv procesní způsob, jakým dojde k nevyhovění žádosti. Dle žalobkyně tak neexistuje žádná mezera v právu, která by způsobila nutnost přiměřeného použití § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně, pokud na možnost využití alternativních důvodů zamítnutí žádosti o dočasnou ochranu již pamatuje § 4 odst. 1, 3 lex Ukrajina konkrétně ve spojení s § 56 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.
9. Konečně, k bodu (iv) žalobkyně uvedla, že aktuální prováděcí rozhodnutí Rady, kterým žalovaný také argumentuje na podporu svého závěru o nemožnosti udělit dočasnou ochranu, nemá v případě žalobkyně, ostatně ani v jiných případech, relevantní význam, neboť předně žalobkyně podala žádost o dočasnou ochranu dne 15. 5. 2025, tj. ještě v době, kdy aktuální prováděcí rozhodnutí nebylo přijato, a proto se na její případ a řízení vztahuje právní úprava účinná v době podání žádosti a s tím související judikatura. Dále s odkazem na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 7. 2025, čj. 30 A 11/2025-68, uvedla, že z žádného ustanovení, neboť odkazované recitály nejsou právně závazné. Jedná se pouze o nezávazná vodítka, která jsou součástí rozhodnutí. Navíc se domnívá, že ani obsah zmíněných recitálů nepřináší jakoukoliv změnu, která by mohla současný právní stav a dosavadní výklad správních soudů ovlivnit. NSS ve své judikatuře potvrdil, že nelze v jeden moment být držitelem dočasné ochrany ve více státech najednou. bod 36. rozsudku č. 4682/2025 Sb. NSS. Současně se nejedná o situaci, že by aktuální prováděcí rozhodnutí vylučovalo udělení dočasné ochrany na území v případě jakéhokoli předchozího dočasně-ochranného statusu v jiné členské zemi, jak zmiňované recitály v rovině *soft law* chápe žalovaný.

10. Z citovaných nových recitálů je znovu jen zjevný cíl deklarovaný od počátku, tj. umožnění druhotného pohybu, který je v rozporu se setrvalým právním názorem žalovaného. Odkaz žalovaného na nové recitály prováděcího rozhodnutí tak nevnaší do dosavadní judikatury nejen žádný nový argument, ale zejména žádnou potenciální změnu výkladu právních předpisů či názoru NSS. Žalobkyně nerozporuje, že nemůže být držitelkou dočasné ochrany ve dvou členských státech, což ani nechce. S těmito recitály se žalovaný již snažil ustálené závěry judikatury zvrátit. Správní soudy však i tato odůvodnění jednoznačně odmítly. Žalobkyně závěrem dodala, že napadené rozhodnutí je nezákonné pro nesprávné právní posouzení věci, neboť žalovaný aplikoval na věc žalobkyně nesprávnou právní normu, navíc ve zřejmém rozporu s ustálenou judikaturou. Jak již žalobkyně uvedla v předchozím řízení – chce-li žalovaný „zlegalizovat“ svoji dosavadní praxi, je na místě, aby především politicky dosáhl změnu příslušných právních norem zejména na úrovni EU. Systematická nezákonná správní praxe bez náležitého právního základu, ačkoliv může být na první pohled vznešená vzhledem k deklarované ochraně veřejných zájmů, rozměňuje základy právního státu, kterým ČR nepochybně je.
11. Dále žalobkyně vznesla návrh na udělení dočasné ochrany soudem, návrh na přednostní projednání žaloby a návrh na přiznání odkladného účinku žalobě – k tomu viz níže bod 56.
12. Žalobkyně navrhla, aby soud přímo udělil žalobkyni dočasnou ochranu, nebo alternativně, aby soud zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobkyně

13. Žalovaný přes vědomí o aktuální judikatuře NSS, na kterou žalobkyně odkázala, zopakoval své konstantní stanovisko, že osoba, která již využila práv souvisejících s dočasnou ochranou v členském státě, žádné právo na přemístění do jiného členského státu nemá. Na to však žádný soud nereagoval jinak než odkazem na „dubnové“ rozsudky NSS s tím, že ani nově přijaté recitály nového prováděcího rozhodnutí Rady na tom nic nezměnily. Žalovanému však není jasné, jak může politická dohoda členských států o neaplikování čl. 11 směrnice o dočasné ochraně založit jednotlivci právo, které nevyplývá ze směrnice samotné. Měl za to, že nově přijaté recitály nového prováděcího rozhodnutí Rady zcela vyvracejí, že by existovalo právo na přemístění a že by dohoda členských států o neaplikování čl. 11 mohla takové právo osobám požívajícím dočasné ochrany založit. Z toho plyne, že „dubnová“ judikatura NSS je tím překonaná, proto žalovaný žalobkyni dočasnou ochranu neudělil. Učinil tak proto, že osoby, které již svých práv z dočasné ochrany využily, nemají právo na to, aby je čerpaly v jiném členském státě, bez ohledu na to, zda dočasnou ochranou v jiném státě disponují či nikoli. Stále totiž platí § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., a nyní již i § 5 odst. 1 písm. f), s tím, že ve světle nově přijatých recitálů nelze na toto ustanovení nahlížet jako na rozporné s právem EU.
14. Neexistenci práva na sekundární pobytu či sekundární pohyb (přemístění) držitelů oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany žalovaný odůvodnil tím, že nevyplývá ze směrnice 2001/55/ES, což ostatně potvrdil samotný NSS v rozsudku sp. zn. 1 Azs 174/2024, ani z prováděcího rozhodnutí Rady, a to ani z jeho normativního textu, ani z jeho preambule, ani z dohody členských států o nepoužívání čl. 11 směrnice 2001/55/ES, a konečně nové recitály (4) až (6) aktuálního prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 o neexistenci těchto práv přímo svědčí. V dalším textu žalovaný tyto teze blíže argumentačně rozvinul.

15. Poukazoval na to, že i dle „dubnové“ judikatury NSS (rozsudky sp. zn. 1 Azs 174/2024 a 1 Azs 336/2024) ze směrnice o dočasné ochraně nevyplývá právo osob, které již požívají dočasné ochrany ve členském státě, na získání stejného pobytového oprávnění v jiném členském státě. Toto právo nevyplývá z textu směrnice ani implicitně, svědčí o tom již samotná textace čl. 8 odst. 1, z něhož plyne, že členský stát, který takové povolení vydal, tuto povinnost splnil i za ostatní členské státy. Cílem tedy je, aby osobě, na níž se vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady, bylo vydáno povolení k pobytu na území některého členského státu a aby tedy byla po dobu trvání dočasné ochrany oprávněna pobývat mimo zemi, ze které byla vysídlena. Pokud jde o osoby, které již jsou držiteli dočasné ochrany v jiném členském státě, upravuje směrnice povinnost vydat jim povolení k pobytu pouze v čl. 15 odst. 6 a čl. 26 odst. 4.
16. Z dohody o neaplikaci čl. 11 směrnice o dočasné ochraně vyplývá pouze to, že neoprávněně pobývajícím cizinec nebude daným státem vrácen do státu, který mu povolení k pobytu vydal. Právo na získání pobytového oprávnění dle čl. 8 odst. 1 mu však ve státě, kde pobývá neoprávněně, nevznikne, alespoň ne na základě vyloučení čl. 11 (ten upravuje pouze povinnosti mezi členskými státy navzájem). Nepoužívání čl. 11 mezi členskými státy tedy samo osobě nemůže založit osobě požívající dočasné ochrany, které bylo vydáno povolení k pobytu dle čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně, právo získat toto povolení v jiném členském státě. Jenže právě z dohody členských států o neaplikování čl. 11 NSS dovozuje existenci práva na přemístění do jiného členského státu a získání nového povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany. Podle žalovaného jde o dotváření práva, nikoliv překlenutí mezery v právu, samotná směrnice totiž právo na přemístění nezakotvuje.
17. Závěr o existenci práva na přemístění dle žalovaného není udržitelný ani s ohledem na nové recitály v novém prováděcím rozhodnutí Rady, pro oblast druhotných pohybů byly přijaty recitály (4), (5) a (6), které žalovaný ve svém vyjádření cituje jak v jejich originální jazykové verzi (angličtina), tak v překladu do českého jazyka. Z toho plyne, že dohoda o neaplikování čl. 11 nemá být vykládána v tom smyslu, že by členskému státu vznikala povinnost vydat povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany osobě, která již je držitelem takového povolení v jiném členském státě. Stěžejní je, jaký význam dohodě přikládají její účastníci, nikoli vnitrostátní soudy. Z dohody je pouze patrná vůle států nepředávat si neoprávněně pobývajícím držitele povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany a nic víc. Jejím smyslem však nebylo založit osobám požívajícím dočasné ochrany právo se volně pohybovat po členských státech EU. Recitály jsou pouze vodítka k výkladu textu, nejsou tak vázány na účinnost nového prováděcího rozhodnutí Rady, pouze osvětlují význam dohody členských států o neaplikaci čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Žalobkyně význam těchto recitálů bagatelizuje, nicméně z textu recitálu (4) plyne, že členské státy mají odmítnout žádost cizince, který již získal povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě, tedy nikoli mu jej udělovat nebo jej vyzývat k tomu, aby se dočasné ochrany v jiném členském státě vzdal. Nic tedy nemůže být vykládáno tak, že umožňuje sekundární pohyb osob, které již oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě získaly.
18. Dle názoru žalovaného prováděcí rozhodnutí Rady, ani jeho aktuální prodloužení, rozhodně nepředstavují důvod pro odchýlení se od vlastních ustanovení dotčeného aktu ani pro výklad těchto ustanovení ve smyslu zjevně odporujícím jejich znění, právě naopak, je to spíše současná judikatura, která se odchyluje od textu směrnice 2001/55/ES a využívá k tomu

právě jeden z recitálů preambule prováděcího rozhodnutí Rady, který navíc mylně interpretuje.

19. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.
20. Žalobkyně v reakci na vyjádření žalovaného zaslala soudu dne 10. 11. 2025 repliku, která obsahově nic nového k argumentům již vzneseným nepřináší, pouze požádala, aby soud z hlediska jednotnosti rozhodovací činnosti správních soudů navázal na již vydané rozsudky v obdobných věcech a napadené rozhodnutí žalovaného zrušil, pokud nedojde k závěru o nutnosti udělit dočasnou ochranu přímo svým rozsudkem. Odkázala též na aktuální rozsudky krajských soudů v Brně (ze dne 17. 10. 2025, čj. 41 A 22/2025-24), v Plzni (ze dne 31. 10. 2025, čj. 17 Az 29025-50), nebo zdejšího soudu (ze dne 17. 10. 2025, čj. 4 A 47/2025-26 a ze dne 5. 11. 2025, čj. 1 A 38/2025-35).

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

21. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť oba účastníci řízení s takovým projednáním věci výslovně souhlasili.
22. Žaloba je důvodná.
23. Soud při přezkoumávání napadeného rozhodnutí vycházel z této právní úpravy.
24. Podle § 3 odst. 1 lex Ukrajina [m]inisterstvo vnitra nebo Policie České republiky uděluje dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje rozhodnutí Rady Evropské unie podle § 1 odst. 1 písm. a).
25. Podle § 1 odst. 1 písm. a) cit. zákona je tímto rozhodnutím prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, a v návaznosti na rozhodnutí Rady Evropské unie o prodloužení dočasné ochrany (dále jen „*prováděcí rozhodnutí Rady*“). Aktuálně bylo toto prováděcí rozhodnutí Rady prodlouženo do 4. 3. 2027 prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2025/1460 ze dne 15. července 2025 (Úř. věst. L, 2025/1460, 24. 7. 2025) – dále jen „*aktuální prováděcí rozhodnutí Rady*“.
26. Cizinci, na které se povinně vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady jsou uvedeni v jeho čl. 2; podle odst. 1 citovaného článku platí, že [t]oto rozhodnutí se vztahuje na následující kategorie osob vysídlených z Ukrajiny dne 24. února 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala:
 - a) ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. únorem 2022;
 - b) osoby bez státní příslušnosti a státní příslušníci třetích zemí jiných než Ukrajiny, kterým byla před 24. únorem 2022 poskytnuta mezinárodní ochrana nebo odpovídající vnitrostátní ochrana na Ukrajině, a
 - c) rodinní příslušníci osob uvedených v písmenech a) a b).
27. Podle § 4 odst. 3 lex Ukrajina [n]estanoví-li tento zákon jinak, použije se na udělování dočasné ochrany podle tohoto zákona zákon o dočasné ochraně cizinců. Ve věcech, které zákon o dočasné ochraně cizinců neupravuje, se použije zákon o pobytu cizinců na území České republiky.

28. Podle § 5 odst. 7 téhož zákona platí, že [v]e věci *neudělení nebo odnětí dočasné ochrany se použije zákon o dočasné ochraně cizinců.*
29. Podle § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně cizinců [o]právnění k pobytu za účelem dočasné ochrany se odejme, jestliže cizinci *požívajícímu dočasné ochrany poskytne dočasnou ochranu jiný stát nebo mu bylo na území jiného státu uděleno povolení k trvalému anebo obdobnému pobytu.*
30. Podle čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (Úř. věst. L 212, 7. 8. 2001, s. 12-23, zvl. vyd. 19/004, s. 162-171), dále jen „*směrnice 2001/55/ES*“, [č]lenské státy *přijmou opatření nezbytná k zajištění povolení k pobytu osobám požívajícím dočasné ochrany, a to na celé období trvání ochrany. Za tímto účelem budou vydány potřebné dokumenty nebo jiné rovnocenné doklady.*
31. Podle čl. 11 směrnice 2001/55/ES [č]lenský stát *převeze zpět osobu požívající na jeho území dočasné ochrany, pokud se tato osoba v průběhu doby stanovené rozhodnutím Rady podle článku 5 bez povolení zdržuje na území jiného členského státu nebo se bez povolení snaží na toto území vstoupit. Na základě dvoustranné dohody členské státy mohou rozhodnout, že tento článek nebudou používat.*
32. Ze správního spisu vyplynuly následující pro věc podstatné skutečnosti. Žalobkyně dne 15. 5. 2025 podala v ČR žádost o dočasnou ochranu, kde uvedla, že na území států EU vstoupila dne 12. 5. 2025 v Polsku, žalobkyně v období od 5. 4. 2022 do 5. 4. 2023 disponovala lotyšským vízem typu D, ke dni 24. 2. 2022 pobývala na území Ukrajiny, o dočasnou ochranu v jiném členském státě EU nežádala.
33. Dále správní spis obsahuje písemnosti týkající se předchozího soudního řízení vedeného pod spisovou značkou 10 A 56/2025 (žalobu a příslušná poučení a výzvy ze strany soudu, vyjádření žalovaného, rozsudek ze dne 17. 6. 2025). Jak již bylo uvedeno shora (bod 2.), zdejší soud svým rozsudkem ze dne 17. 6. 2025, čj. 10 A 56/2025-39, žalobě žalobkyně vyhověl a NSS jeho závěry svým rozsudkem ze dne 18. 9. 2025, čj. 22 Azs 125/2025-45, potvrdil.
34. Ve správním spisu je dále založeno usnesení ze dne 25. 6. 2025, čj. OAM-0379919-7/DO-2025, kterým žalovaný postupem podle § 156 odst. 2 správního řádu zrušil své sdělení o nepřijatelnosti žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu pro rozpor s § 3 správního řádu.
35. Na č. l. 8 a 9 správního spisu jsou pak evidovány žádosti žalobkyně o sdělení stavu věci ze dne 7. 7. 2025 a 23. 7. 2025, přičemž ke druhé z nich žalobkyně doplnila e-mailovou zprávu v cizím jazyce ze dne 23. 7. 2025 a její překlad, kterou lotyšské správní orgány, konkrétně Úřad pro občanství a migraci, v reakci na žádost žalobkyně měly potvrdit, že žalobkyně ztratila status dočasné ochrany v Lotyšsku v souladu s čl. 23 odst. 1 bodu 3 zákona o podpoře ukrajinských civilistů, neboť ve lhůtě jednoho měsíce od uplynutí platnosti jejího víza nepožádala o nové povolení k pobytu. Tyto údaje uvedený úřad aktualizoval v TPD dne 15. 4. 2025.
36. Dle záznamu z Temporary Protection Platform (oficiální zkratka „*TPD*“, dále již jen takto) nebyla žalobkyně ke dni 28. 7. 2025 (kdy bylo ověření v této evidenci provedeno) registrována k dočasné ochraně v žádném z členských států EU.

37. Žalobkyně byla dále výzvou ze dne 28. 7. 2025, čj. OAM-0379912-11/DO-2025, vyzvána k seznámení se s podklady pro rozhodnutí v termínu 15. 8. 2025, žalobkyně této možnosti využila, o čemž byl sepsán protokol ze dne 15. 8. 2025, čj. OAM-0379919-12/DO-2025, kde žalobkyně prostřednictvím svého zástupce sdělila, že se k podkladům pro rozhodnutí vyjádří písemně. Učinila tak vyjádřením ze dne 25. 8. 2025, k němuž přiložila též své vyjádření ke kasační stížnosti podané žalovaným v tehdy probíhajícím řízení vedeném NSS pod sp. zn. 22 Azs 125/2025 proti rozsudku zdejšího soudu sp. zn. 10 A 56/2025. Posléze uvedené vyjádření obsahovalo argumentaci k potenciálním důvodům zamítnutí žádosti žalobkyně.
38. Poté žalovaný vydal napadené rozhodnutí. V odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 8. 9. 2025 žalovaný zkoumal, zda jsou splněny podmínky pro udělení dočasné ochrany. Žalobkyně prokázala, že je občankou Ukrajiny svým cestovním dokladem a v průběhu řízení se ukázalo, že nejspíše splňuje i podmínku, že přede dnem 24. 2. 2022 pobývala na Ukrajině. Žalovaný však setrval na svém závěru, že není pochyb o tom, že žádost žalobkyně ze dne 15. 5. 2025 je nepřijatelná ve smyslu § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina. Žalovaný poukázal na prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 15. 7. 2025 č. 2025/1460, účinné od 13. 8. 2025, o prodloužení dočasné ochrany do roku 2027, a jeho nová úvodní ustanovení (recitály) v preambuli, dle kterých druhotný pohyb držitelů dočasné ochrany není žádoucí a žádost osoby, která je držitelem dočasné ochrany v jiném státě, by měla být zamítnuta, další část se týkala článku 11 směrnice o dočasné ochraně, přičemž druhotný pohyb držitelů dočasné ochrany je nežádoucí. Z toho dovozoval, že od přijetí nového prováděcího rozhodnutí Rady může být dočasná ochrana žadateli odmítnuta, pokud je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě, dosavadní judikatura o nepřijatelnosti tak již nemůže obstat, ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) není v rozporu s evropským právem. Žalobkyně podle údajů v evidenci TPD již držitelkou oprávnění k pobytu z titulu dočasné ochrany v Lotyšsku není, nicméně to nic nemění na tom, že i v takovém případě může jiný členský stát žádost o vydání povolení za tímto účelem odmítnout, resp. nevydat. Opakované vydání povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany totiž čl. 21 odst. 2 předpokládá pouze státem, v němž cizinec dočasné ochrany již požíval. Z toho dle žalovaného vyplývá, že je oprávněn povolení k pobytu odepřít osobě, které bylo povolení k pobytu podle čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55/ES již dříve jiným členským státem vydáno, bez ohledu na to, zda je v jiném státě jeho držitelem nebo ne. Dikce § 5 odst. 1 písm. d) přitom žalovanému neumožňuje volbu, ale stanoví mu povinnost tak učinit.
39. Žalovaný dále upozornil na jazykový výklad § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina, který je podle něj jednoznačný a nekoliduje s jeho smyslem a účelem, ani se směrnicí 2001/55/ES. Mezi cíle uvedené směrnice totiž řadí i cíl přijmout opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí na přijímání těchto osob a vyrovnávání se s následky toho plynoucími (bod 8 preambule). Protože směrnice 2001/55/ES neupravuje nástroje regulace sekundární migrace, je na vnitrostátním zákonodárci, aby na vnitrostátní úrovni učinil patřičná opatření s cílem druhotné migraci čelit. Dle názoru žalovaného tak činí prostřednictvím institutu nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina. S odkazem na stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 21. 5. 1996, sp. zn. Pl. ÚS-st. 1/96, z něhož též krátce citoval, žalovaný dodal, že při výkladu ustanovení je nutno prvotně vycházet z jeho doslovného znění, pouze za určitých podmínek (nejasnost nebo nesrozumitelnost umožňující více interpretací, jakož i rozporu doslovného znění ustanovení s jeho smyslem a účelem lze upřednostnit teleologický výklad před jazykovým. Dodal též, že použití teleologického výkladu v dané otázce navíc nelze použít ani proto, že úmysl zákonodávce nebyl nikdy zvlášť vyjeven; důvodová zpráva k § 5 lex Ukrajina je velmi stručná.

40. Žalovaný dále poukázal na § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb. a § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. a rozsudek NSS ze dne 1. 4. 2025 č.j. 5 Azs 273/2023-27, dle kterého lze tento důvod zamítnutí žádosti použít v situaci, kdy žadatel disponuje povolením k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě. Dodal, že k uvedené praxi přistoupilo i Ministerstvo vnitra Spolkové republiky Německo a uvedl odkaz na internetové stránky, z nichž tento závěr má vyplývat. Měl za to, že toto ustanovení § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. lze vztáhnout i na situace, kdy správní orgán teprve rozhoduje o žádosti o udělení dočasné ochrany. Zabýval se též důvody dle § 51 a § 52 zákona č. 221/2003 Sb., kdy podmínky pro udělení dočasné ochrany z titulu sloučení rodiny, ani důvody hodné zvláštního zřetele nejsou dány, není zde ani osoba blízká, která by byla držitelem dočasné ochrany. Žádost tedy zamítl, neboť žalobkyně již před jejím podáním toto pobytové oprávnění získala v jiném členském státě EU. Z aktuálního prováděcího rozhodnutí Rady dovozoval, že osobám, které již získaly dočasnou ochranu v jiném členském státě, nesvědčí právo na její získání v dalším členském státě, a to ani v případě, že aktuálně již držiteli dočasné ochrany nejsou a vyjádřil se též k písemnému vyjádření žalobkyně k podkladům pro rozhodnutí.
41. K tomu soud předně uvádí, že při posuzování této věci vycházel zejména ze svého nedávného rozsudku týkajícího se obdobné věci, ze dne 5. 11. 2025, čj. 1 A 38/2025-41, v právní moci dne 6. 11. 2025. Soud se i v této věci opětovně podrobně seznámil s oponentní argumentací žalovaného, kterou nyní prezentuje i v řadě dalších obdobných případů před správními soudy, včetně zdejšího soudu, ani v tomto případě se s ní však nemohl ztotožnit. Argumentace žalobkyně, s níž se soud naopak zcela ztotožnil, vychází z výstižné a relevantní judikatury NSS, která se rozsáhle, podrobně a opakovaně k nastolenému právnímu problému a ke vzneseným výhradám žalovaného vyjadřovala, kterou však žalovaný z důvodů, které byly rovněž judikaturou právně vyvráceny, setrvale odmítá akceptovat. Není v rozsahové kapacitě tohoto rozsudku, aby soud citoval veškerou relevantní judikaturu k znovu nastoleným právním otázkám, soudu však nezbyvá než zopakovat alespoň ty závěry relevantní judikatury NSS, které považoval v projednávané věci za nejklíčovější.
42. V této věci je především klíčový rozsudek NSS, na který ostatně odkazovala i žalobkyně, ze dne 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS, v němž se NSS velmi podrobně zabýval výkladem ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina v bodech [53] až [70] a dospěl k závěru, že toto ustanovení odporuje unijnímu právu a nelze ho aplikovat, neboť „z unijního práva plyne právo státních příslušníků Ukrajiny, kteří jsou držiteli dočasné ochrany na základě Rozhodnutí Rady č. 2022/382, na přemístění se do jiného členského státu. Tento členský stát jim musí v souladu s čl. 8 směrnice vydat povolení k pobytu.“ NSS přitom též potvrdil, že nelze požívat práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech zároveň (bod [71]).
43. Žádost o dočasnou ochranu podanou v ČR proto nelze vrátit jako nepřijatelnou pouze z důvodu, že o ni žadatel již dříve požádal či mu byla udělena v jiném členském státě EU. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, nelze aplikovat pro rozpor s právem EU. Cizinci, kteří jsou držiteli dočasné ochrany podle prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, mají právo přemístit se v průběhu jejího trvání do jiného členského státu EU. Předpokladem pozitivního rozhodnutí o jejich žádosti je nicméně ukončení pobytového oprávnění vydaného v rámci dočasné ochrany v původním hostitelském státě (viz právní věty k citovanému rozsudku NSS č. 4682/2025 Sb. NSS). Právo sekundárního pobytu, resp.

sekundární volby členského státu držitelů dočasné ochrany NSS potvrdil i v celé řadě dalších svých rozhodnutích, např. v rozsudku z téhož dne čj. 1 Azs 336/2024-42.

44. NSS dále ve výše citovaném rozsudku č. 4682/2025 Sb. NSS v bodech [71] až [78] podrobně popsal postup, který je nutno dodržet ve všech typově myslitelných situacích žadatelů o dočasnou ochranu, přičemž v odrážce 3. a 4. bodu [78] se věnoval situacím, kdy žadatel již v minulosti obdržel dočasnou ochranu v jiném členském státě, a buď jí v době podání další žádosti o dočasnou ochranu v ČR ještě disponoval, či nikoliv. V žádném z těchto dvou případů však nelze dle závěrů NSS žádost odmítnout pro nepřijatelnost podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina z důvodu rozporu s právem EU, ale bude nutné žádost meritorně posoudit. Na tomto místě proto soud odmítá pokračující polemiku žalovaného ohledně jeho původního postupu a dosud zastávaného a zdůrazněného závěru v napadeném rozhodnutí, že žádost žalobkyně stále považuje za nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina (avšak formálně ji takto již nemůže označovat). K této otázce se rozdílně od názoru žalovaného nejenže vyjadřovala judikatura správních soudů opakovaně v desítkách rozhodnutí týkajících se jiných žadatelů v obdobné situaci žalobkyně, ale i přímo ve věci žádosti žalobkyně, neboť původní sdělení o nesplnění podmínek pro udělení dočasné ochrany z důvodu nepřijatelnosti zdejší soud k žalobě žalobkyně vyhodnotil jako nezákonný zásah a pokračování v tomto zásahu svým výrokem zakázal, přičemž úvahy zdejšího soudu byly podrobeny přezkumu ze strany NSS, který se předestřenou polemikou žalovaného *věcně* zabýval, avšak jí nepřisvědčil a závěry zdejšího soudu svým rozsudkem potvrdil.
45. K tomu zdejší soud dodává, že mezi účastníky řízení není sporu o tom, že žalobkyně obecně splňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany, neboť je tzv. vysídlenou osobou ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. a) prováděcího rozhodnutí Rady (je občankou Ukrajiny, která tam pobývala k rozhodnému dni, resp. ještě i dlouho poté, nejpozději do 12. 5. 2025, kdy dle tvrzení ve vyplněném formuláři žalobkyně uvedla, že vstoupila na území Polska). „Problémovou“ skutečností tak je, že žalobkyně v uvedeném formuláři dále uvedla, že od 5. 4. 2022 disponovala povolením k pobytu ve formě víza typu D v Lotyšsku podle tamního zákona o podpoře ukrajinských civilistů. Toto povolení však po uplynutí jeho doby platnosti zaniklo v roce 2023. Žalobkyně je tedy v situaci, kdy nedisponuje dočasnou ochranou na území EU ani jiným pobytovým oprávněním, ale nové udělení dočasné ochrany je jí odpíráno. Žalovaný ověřil údaj o existenci a platnosti dočasné ochrany udělené žalobkyni v informačním systému TPD, z něhož však vyplynulo, že žalobkyně není v tomto systému registrována. O této skutečnosti neexistuje žádná pochybnost. V tomto ohledu soud dodává, že pro danou věc není za daných konkrétních okolností věci žalobkyně podstatné, zda v minulosti disponovala povolením k pobytu za účelem dočasné ochrany nebo jiným typem povolení k pobytu v jiném státě (humanitárním vízem typu D, jak tvrdí žalobkyně), neboť podstatné je – a to není mezi účastníky řízení sporné – že žalobkyně již žádné jiné oprávnění k pobytu mimo svou zemi původu nemá. Dle výše odkazovaného rozsudku NSS tak za dané situace nelze uplatnit institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina pro jeho neslučitelnost s právem EU. Žádost musí být věcně projednána a v případě splnění podmínek pobytové oprávnění vydáno. Pokud tak žalovaný nepostupoval, je jeho postup a na něj navazující rozhodnutí nezákonné. Proto bylo potřeba napadené rozhodnutí zrušit. V dalším řízení tak bude nutné postupovat dle modelové situace uvedené v bodě [78] odrážky 3 citovaného rozsudku NSS č. 4682/2025 Sb. NSS.

46. Žalovaný své rozhodnutí přitom založil na § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně, týkající se odejmutí oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, který aplikoval na základě § 5 odst. 7 lex Ukrajina. Ve skutečnosti však žalobkyně dosud v ČR povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany udělené neměla, proto nebylo možné toto ustanovení na její věc bez dalšího aplikovat. Výlukou z udělení nebo odepření udělení povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany přitom upravuje § 9 zákona o dočasné ochraně, avšak podmínky tohoto ustanovení nebyly na věc žalobkyně aplikovány ani zkoumány, kdy z dosud zjištěného skutkového stavu vyplynulo, že na věc žalobkyně ani nedopadají. Žalovaný však v případě posuzování žádosti žalobkyně může postupovat výlučně na základě zákona a nelze tak akceptovat analogické použití jiného ustanovení, aniž by bylo odpovídajícím a přezkoumatelným způsobem zdůvodněno.
47. Pokud žalovaný odkazoval v této souvislosti na rozsudek NSS ze dne 1. 4. 2025, čj. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, uvedený soud v něm sice připustil aplikaci § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně pro zamítnutí žádosti, avšak za jiného, skutkově odlišného stavu, kdy žadatel disponuje *trvajícím* povolením k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě. V daném případě však bylo prokázáno, že žalobkyně v době podání žádosti nedisponovala platným povolením k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném státě, a žalovaný tuto skutečnost ani nerozporoval.
48. V právě uvedeném rozsudku však NSS vyslovil i další důležité závěry, které dopadají i na nyní posuzovanou věc, a které žalovaný akceptovat již odmítá. NSS totiž rovněž konstatoval, že „*dočasná ochrana je udělována oprávněným vysídleným osobám již aktivačním rozhodnutím Rady*“, ovšem česká právní úprava – lex Ukrajina – převážně „*používá nepřesné zkratky poskytnutí, resp. udělení dočasné ochrany, jakoby tento status udělovaly až členské státy*“. „*[Č]lenské státy [však] pouze deklaratorně potvrzují tento status tím, že žadatelům přiznávají jednotlivá práva s dočasnou ochranou spojená, především právě právo pobytu. Soudní dvůr tento výklad poprvé potvrdil ve svém rozsudku ze dne 19. 12. 2024, Kaduna C-244/24 a C-290/24, ECLI:EU:C:2024:1038, a následně zdůraznil právě v rozsudku Krasiliva (týž názor ostatně vyjádřil již osmý senát Nejvyššího správního soudu v předkládacím usnesení ze dne 30. 11. 2023, č. j. 8 Azs 93/2023-37, a to včetně samotné formulace první předběžné otázky). Soudní dvůr konstatoval, že prováděcím rozhodnutím tedy Rada zavedla povinnou dočasnou ochranu pro kategorie osob dle čl. 2 prováděcího rozhodnutí Rady, a to zejména pro ukrajinské státní příslušníky pobývající na Ukrajině před 24. 2. 2022 (bod 84 rozsudku Kaduna, bod 26 rozsudku Krasiliva).*“ NSS poté vyslovil názor, že čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně nelze ve světle rozsudku Soudního dvora Krasiliva vykládat jinak, než že členský stát je povinen udělit povolení k pobytu každé vysídlené osobě požívající dočasné ochrany, která v danou chvíli nedisponuje povolením k pobytu v jiném členském státě. Podstatné je, že daná vysídlená osoba splňující podmínky prováděcího rozhodnutí Rady (a tedy požívající dočasné ochrany), která má na celé období trvání ochrany nárok na zajištění povolení k pobytu, aktuálně žádným takovým povolením nedisponuje, byť jí bylo v minulosti uděleno a zaniklo na základě důvodu vyplývajících z vnitrostátní právní úpravy, plynutím času, nebo tím, že se jej držitel vzdal (viz body [19] a [25] rozsudku NSS č. 4683/2025 Sb. NSS), což je patrně i případ žalobkyně v nyní posuzované věci.
49. Soud je tedy i v této věci nucen zopakovat, že názor žalovaného, že pokud již žadateli bylo jednou uděleno povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, znamená to, že již nikdy nemůže získat takové oprávnění v jiném členském státě, je nesprávný a v naprostém rozporu s úmyslem evropského zákonodárce. Smyslem dočasné

ochrany je poskytnout rychlou, jednoduchou a účinnou pomoc osobám postiženým válkou (v různých jejích formách). Dočasná ochrana a její podmínky by proto měly být upraveny jednoznačně a srozumitelně, přičemž jednotlivým použitým výrazům je nutné přikládat takový význam, jenž se jim zpravidla v obecném jazyce přiznává (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 17. 8. 2023, čj. 18 A 54/2023-32, bod 24.).

50. Argumentace tímto rozsudkem NSS tak žalovanému v zamýšleném smyslu dle názoru soudu nesvědčí a jinou argumentaci k analogickému použití § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně žalovaný nenabídl. Soud se přitom ztotožnil s argumentací žalobkyně, že i zamítnutí žádosti o dočasnou ochranu podle § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně ve spojení s § 5 odst. 7 lex Ukrajina, tak je v rozporu s unijním právem ze stejných důvodů, jako v případě použití § 5 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně, a dále odkazuje též na svůj závěr v již uvedeném rozsudku čj. 18 A 54/2023-32, čj. 1 A 38/2025-41, či čj. 4 A 47/2025-32, podle kterého žalovaný pouze hledá sofistikované cesty, jak dočasnou ochranu nepřiznat (viz bod 51. posléze citovaného rozsudku zdejšího soudu).
51. Argumentoval-li žalovaný proti výše uvedeným závěrům NSS dále poukázáním na přijetí nového prováděcího rozhodnutí Rady, jež obsahuje nové recitály (4) (*pozn. soudu: který žalovaný cituje v anglické verzi částečně odlišně, než je verze zveřejněná a dostupná na stránce eur-lex.europa.eu*), (5) a (6), které dosavadní výklad NSS již nepodporují, musí soud znovu poukázat na jednoznačné závěry judikatury, které právní názor žalovaného vyvracejí. Soud především odkazuje na svůj rozsudek ze dne 25. 6. 2025, čj. 15 A 35/2025-46, a dále na aktuální rozsudek ze dne 17. 10. 2025, čj. 4 A 47/2025-32, a na tam citovanou judikaturu Městského soudu v Praze, zejména na rozsudek ze dne 6. 8. 2025, čj. 18 A 38/2025-33, z nichž ve vztahu k těmto novým recitálům vyplývá, že zřejmým cílem vložení nových bodů do recitálů prováděcího rozhodnutí Rady je „zajistit, aby v jednom okamžiku požívaly oprávněné osoby práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, a zabránit tak vícenásobným registracím. Postup předestřený judikaturou NSS přitom není s těmito cíli nutně v rozporu, nevede k vícenásobné registraci (požívání dočasné ochrany ve více státech). Zejména ne potud, pokud od žalovaného vyžaduje náležitě ověření trvání povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.“ (bod 16. posledně citovaného rozsudku). Obdobně se k této otázce vyjádřil NSS ve svém rozsudku ze dne 11. 9. 2025, čj. 1 Azs 126/2025-28, bod [14].
52. Soud nemohl vejít ani na argumentaci žalovaného, kterou v napadeném rozhodnutí uplatnil nad rámec rozhodovacích důvodů, odkazem na stránky orgánů Spolkové republiky Německo zabývajících se migrací a na jejich praxi, a to z důvodu, že právní praxe orgánů jiných členských států není pro orgány ČR jakkoliv závazná.
53. Je tedy zřejmé, že ani v důsledku nového prováděcího rozhodnutí Rady nedošlo v možnostech sekundárního pohybu držitelů dočasné ochrany k žádným změnám a dosavadní výklad NSS nebyl zpochybněn. Stanovisko žalovaného, dle kterého lze poskytnutí dočasné ochrany odmítnout (zamítnout) z důvodu minulého oprávnění k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě, je tak zcela chybné.
54. Z výše uvedeného vyplývá, že skutečnost, že žalobkyni již dříve bylo uděleno povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v Lotyšsku, kterým již prokazatelně v době podání žádosti nedisponovala, nepředstavuje dostatečný důvod pro to, aby jí automaticky nebylo uděleno povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v ČR. Napadené rozhodnutí je proto nezákonné.

55. Nejvyšší správní soud ve shora citované judikatuře musel přistoupit k interpretaci unijního i vnitrostátního práva v otázce dočasné ochrany a pobytového oprávnění s ní spojeného z důvodu, že v těchto právních předpisech neexistovalo výslovné ustanovení dopadající na nastolené právní otázky. Uvedenou právní úpravu pak interpretoval standardními interpretačními metodami (jazykovým, logickým, historickým a systematickým, či teleologickým výkladem) a pomůckami (*soft law* Evropské komise), které mu umožnily vyslovit citované právní závěry, které žalovaný opakovaně odmítá a nabízí svůj vlastní, avšak zřejmě účelový právní názor. Soud v této souvislosti nijak nezpochybňuje roli Ministerstva vnitra ČR v nastavování a vymáhání migrační a azylové politiky ČR, i to se však musí dít na základě zákona a v rámci ústavně vymezených kompetencí.
56. NSS přitom k odmítavému postoji žalovaného ve svém rozsudku ze dne 17. 7. 2025, čj. 1 Azs 111/2025-34, zcela zřetelně v bodech [17] a [19] konstatoval, že „*správní orgány jsou povinny jeho judikaturu v obdobných případech (tj. i mimo kasační závaznost v individuálním případě) respektovat. V opačném případě se jejich postup stává zcela svévolným a popírajícím jak základní zásady fungování veřejné správy, tak i fundamentální principy právního státu založeného na respektu k právům a svobodám jednotlivce. Lze připomenout, že Nejvyšší správní soud již ve své judikatuře dokonce konstatoval, že „[o]dmítne-li se nicméně správní orgán řídit názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v obdobné věci pouze s odkazem na údajně nedostatečnou kvalitu odůvodnění, jedná v rozporu s výše uvedenými ustanoveními soudního řádu správního, čímž překračuje své pravomoci, a porušuje tak čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod“ (rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 2 Afs 15/2017 - 23, bod 27).*“ Správní orgány samozřejmě mohou vést s rozhodnutími správních soudů polemiku. Mohou tak přispět k zahájení dialogu, který může vést až k předložení věci rozšířenému senátu NSS ve snaze překonat existující právní názor (§ 17 s. ř. s.). To vše je však podmíněno předložením racionálních a závažných konkurujících důvodů či protiargumentů, které dosud nebyly Nejvyšším správním soudem vzaty v úvahu (usnesení rozšířeného senátu ze dne 4. 5. 2010, čj. 4 Ads 77/2007-91, č. 2112/2010 Sb. NSS, body 37 a 52; ve vztahu ke správním orgánům pak totožně rozsudek NSS čj. 2 Afs 165/2016-26, bod 20).
57. To se však v dané věci nestalo, všechny žalovaným vznesené argumenty již NSS v úvahu vzal a vyslovil k nim svůj podrobně vyargumentovaný právní názor. Zdejší soud pak neshledal závažné důvody se od těchto již vyslovených závěrů odchýlit, proto ve shodě s NSS považuje zdejší soud „*za nanejvýš žádoucí, aby [žalovaný] promítl závěry judikatury kasačního soudu do své praxe a namísto množství opakujících se kasačních stížností ukončil nezákonné zásahy do práv jednotlivců.*“ (rozsudek ze dne 11. 9. 2025, čj. 1 Azs 126/2025-28).
58. Žalobkyně v žalobě dále navrhla, aby soud sám rozhodl o udělení dočasné ochrany žalobkyni, protože k tomu splňuje všechny podmínky, neboť v případě, že by soud pouze zrušil napadené rozhodnutí, existuje důvodná hrozba, že žalovaný bude opět hledat jiná řešení, aby nemusel dočasnou ochranu udělit. Žalobkyně odvozuje tuto pravomoc soudu s odkazem na analogii s oblastí úpravy mezinárodní ochrany, na závěry v rozsudku velkého senátu SDEU ze dne 29. 7. 2019, *Torubarov*, C-556/17, v návaznosti na čl. 47 Listiny základních práv EU o právu na účinný opravný prostředek, a z totožnosti dočasné ochrany s mezinárodní ochranou (rozsudek ze dne 2. 2. 2023, čj. 10 As 290/2022-30), k čemuž uvedla podrobnou argumentaci.
59. Žalovaný se k této žalobní námitce nevyjádřil.

60. Soud konstatuje, že žalobkyní navrhovaný postup mu za daného skutkového a právního stavu procesní předpisy nijak neumožňují. Je pravda, že ve vztahu k mezinárodní ochraně shledal SDEU v rozsudku velkého senátu ze dne 29. 7. 2019, ve věci C-556/17, pravomoc soudů členských států mezinárodní ochranu udělit přímo, pokud správní orgán nerespektoval závazný právní názor soudu, podle něž je třeba mezinárodní ochranu udělit. SDEU však uvedené konstatoval ve vztahu k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2016/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice), podle něhož: *[č]lenské státy pro dosažení souladu s odstavcem 1 zajistí, aby účinný opravný prostředek obsahoval úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU, a to alespoň v řízeních o opravném prostředku u soudu prvního stupně.* (zvýraznění podtržením doplnil soud). Takto široké garance úplného posouzení soudem směrnice 2001/55/ES (ani v kontextu čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie) zdaleka negarantuje. Soud proto ve vztahu k přezkumu povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany neshledal normativní oporu pro pravomoc toto pobytové oprávnění přímo udělit.
61. Součástí žaloby byl též návrh na přiznání odkladného účinku a návrh na přednostní projednání věci. Vzhledem ke skutečnosti, že soud věc meritorně projednal přednostně a v rámci lhůty pro rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku (§ 73 odst. 4 s. ř. s.), samostatně již o těchto návrzích nerozhodoval.

V. Závěr a náklady řízení

62. Zdejší soud shledal napadené rozhodnutí nezákonným, proto jej zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. Zároveň soud věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení; právním názorem vysloveným v tomto rozsudku je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 4 a 5 s. ř. s.). V dalším řízení žalovaný žádost žalobkyně znovu meritorně projedná, přezkoumatelným způsobem se vyjádří ke splnění všech podmínek pro udělení povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany žalobkyni, a pobytové oprávnění žalobkyni vydá (viz bod [78] odrážku 3 rozsudku NSS ze dne 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS).
63. Výroky o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněné dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalovaný ve věci úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně byla ve věci úspěšná, proto jí náleží náhrada nákladů řízení. Ta spočívá v nákladech na právní zastoupení žalobkyně advokátem, které soud vyčíslil na základě skutečností doložených ve spisu. Zástupce žalobkyně v řízení učinil tři úkony právní služby ve smyslu vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) - převzetí a příprava právního zastoupení, podání žaloby, podání repliky ze dne 10. 11. 2025 [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu], soud však třetí úkon právní služby - podání repliky - jako účelně vynaložený náklad neuznal, neboť do věci argumentačně nic nového nevnesla a pouze potvrdila setrvání žalobkyně na dosavadním stanovisku a procesních návrzích. Odměna za jeden úkon právní služby v řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí činí 4.620 Kč [§ 7 bod 5, § 9 odst. 5 advokátního tarifu *ve znění účinném od 1. 1. 2025*], celkem 9.240 Kč, k čemuž je nutno dále přičíst náhradu hotových výdajů ve výši paušální částky 450 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, celkem 900 Kč. Zástupce žalobkyně soudu nedoložil, že je plátcem DPH, a tato skutečnost nevyplynula ani z ověření zástupce žalobkyně ve veřejně dostupném registru plátců DPH. Žalovaný je tak povinen žalobkyni prostřednictvím jejího zástupce zaplatit náhradu nákladů řízení v celkové částce 10.140 Kč (9.240 + 900) do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 14. listopadu 2025

Mgr. Darina Michorová
samosoudkyně